

OWADY POŻYTECZNE W OGRODZIE

Owady pożyteczne w ogrodzie

Zaproś pożyteczne owady na działkę, a Twoje rośliny będą zdrowsze!

Niektóre gatunki owadów pomogą nam ochronić nasze rośliny przed szkodnikami i w znacznym stopniu ograniczyć a nawet wyeliminować zabiegi chemiczne w ogrodzie. Wiedza na temat stworzeń pożytecznych jest bardzo ważna, gdyż często podczas zwalczania szkodników roślin, preparatami owadobójczymi nieświadomie niszczymy również naszych sprzymierzeńców.

Oto kilka najczęściej występujących pogromców szkodników, które warto zaprosić na naszą działkę:

Biedronki

Biedronki są jednymi z najbardziej znanych sprzymierzeńców w walce ze szkodnikami. Ich głównym pokarmem są mszyce, ale nie pogardzą również tarcznikami, czerwcami i przędziorkami. Dorosłe osobniki a przede wszystkim ich larwy zjadają ogromną ilość mszyc. Jedna larwa biedronki może zjeść nawet 600 mszyc w ciągu 3-4 tygodni! Z rozpoznaniem osobnika dorosłego biedronki najczęściej nie mamy problemu. Powinniśmy zatem umieć rozpoznać drapieżną larwę. Dorosłe biedronki mają wypukłe ciało i błyszczące czerwone, żółte lub czarne pokrywy z wyraźnie widocznymi kropkami (Fot.1). Natomiast larwy biedronek zupełnie nie przypominają osobników dorosłych. Ich ciało jest wydłużone z wyraźnie widoczną głową, trzema parami odnóży, czarne lub szare z jasno czerwonymi plamkami. (Fot. 2)

Fot. 1 Biedronka siedmiokropka - osobnik dorosły

Fot.2 Biedronka siedmiokropka - larwa

Biedronki w dzień ukrywają się w gęstej trawie, na łące lub wśród gęstych krzewów. Możemy zwiększyć ich populację zostawiając części niekoszonego trawnika, nie grabiąc liści pod krzewami lub zakładając łąkę kwietną w ogrodzie. Możemy także zapewnić im bezpieczne zimowanie, budując specjalne domki np. z glinianej niewielkiej doniczki wypełnionej słomą.

Bzygi

To niewielkie drapieżne owady z rodziny muchówek. Swoim wyglądem przypominają osy, dlatego często są przez nas niszczone. To niestety bardzo duży błąd, bo jedna larwa może w ciągu swojego krótkiego rozwoju zjeść 1000 mszyc!! . Jak rozróżnić te niezwykle pożyteczne owady od nielubianych przez nas os? Bzygowate mają tylko jedną parę skrzydeł, którymi poruszają z bardzo dużą częstotliwością. Dzięki tej właściwości potrafią zawisnąć nieruchomo nad roślinami a zaniepokojone błyskawicznie uciekają. Wystarczy także spojrzeć na ich głowę która jest charakterystyczna dla muchówek. U osy , która należy do tzw. błonkówek wygląda ona zupełnie inaczej (Fot. 3,4).

Fot. 3. Bzyg pospolity – osobnik dorosły **Fot. 4.** Osa pospolita - osobnik dorosły

Jak zatrzymać tak ważnych gości w naszym ogrodzie? Osobniki dorosłe żywią się pyłkiem kwiatów, dlatego zadbajmy aby w naszym ogrodzie rosły stale kwitnące rośliny o silnym zapachu.

Złotooki

Są to niewielkie owady o jasno zielonych, silnie użyłkowanych skrzydłach. Na głowie złotooków znajdują się długie czułki oraz złociście połyskujące wielkie oczy - stąd wzięła się nazwa tych pięknych owadów (Fot. 5). Larwy złotooków są bardzo żarłoczne. Jedna larwa potrafi zjeść dziennie ok. 20 mszyc i aż 300 przędziorków! W ochronie złotooków bardzo ważne jest, aby nie niszczyć osobników dorosłych, które często szukają w naszych domach, garażach czy altanach miejsca na przezimowanie. Możemy zamocować specjalne domki dla owadów lub tekturowe pudełka wypełnione skrawkami falistej tektury między którymi złotooki będą mogły się schronić.

Fot. 5. Złotook pospolity - osobnik dorosły

Dziubałek gajowy

Ten niewielki owad należący do rzędu pluskwiaków ma ok. 4 mm długości i czarno-białe ubarwienie. Jest bardzo ruchliwy, agresywny i niezwykle skuteczny w ochronie drzew i krzewów owocowych przed różnymi stadiami rozwojowymi szkodników, dlatego warto go zaprosić do naszego sadu (Fot. 6). Odżywia się głównie przędziorkami, różnymi gatunkami mszyc, w tym także bawełnicą korówką, jajami owocówek, larwami miodówki jabłoniowej oraz gąsienicami zwójkówek i namiotnika jabłoniowego. W przypadku dużego zagęszczenia szkodników dziubałek

nie wysysa swojej ofiary do końca, ale atakuje kolejne co znacznie zwiększa jego efektywność w ochronie roślin. Zimuje wśród opadłych liści i w korze drzew.

Fot. 6. Dziubałek gajowy - osobnik dorosły

Instruktor ds. ogrodniczych PZD w Bydgoszczy.

dr inż. Agnieszka Bartkowska